

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca a JUDr. Jany Zemkovej, PhD. v právnej veci navrhovateľky: **M., s.r.o.**, T., zastúpená: Advokátska kancelária D., s.r.o., R., proti odporkyňi: **Rada pre vysielanie a retransmisiu**, Kolárska č. 6, Bratislava, o opravnom prostriedku navrhovateľky proti rozhodnutiu odporkyne č. RP/23/2008 zo dňa 20.05.2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odporkyne č. RP/23/2008 zo dňa 20.05.2008 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Navrhovateľka včas podaným opravným prostriedkom žiadala súd, aby preskúmal rozhodnutie odporkyne č. RP/23/2008 zo dňa 20.05.2008, ktorým za porušenie povinnosti ustanovenej v § 20 ods. 1 zák.č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zák.č. 195/2000 Z.z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len zák.č. 308/2000 Z.z.) tým, že dňa 05.11.2007 o cca 19.30 hod. odvysielala v rámci programu Noviny príspevok „Odhalili tyrana vlčiaka“, ktorý mohol narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých a uložila pokutu určenú podľa § 64 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 67 ods. 5 písm. c/ zák.č. 308/2000 Z.z. vo výške 500 000,-- Sk.

Navrhovateľka v podanom opravnom prostriedku namietala, že v danom prípade nešlo iba o informovanie verejnosti, ale aj o sledovanie jedného z najvýznamnejších verejných záujmov spoločnosti a štátu a to záujmu odhaľovať prípady páchania trestnej činnosti, resp. priestupkov. Navrhovateľka uviedla, že len 37 sekúnd z celkovej dĺžky trvania príspevku, tvorili zábery na konanie aktéra spočívajúce v týraní psa a teda časový rozsah záberov zobrazujúci týranie v samotnej podstate bol v konečnom dôsledku menší, ako to uviedla odporkyňa v napadnutom rozhodnutí. V príspevku boli odvysielané zábery zobrazujúce násilie, ktoré sa 5x opakovali, pričom navrhovateľka je názoru, že tieto nemohli šokovať divákov spravodajského príspevku, keďže opakovanie tých istých záberov nemá za následok šokovať, keď šok je jednorazová ľudská reakcia na vonkajší podnet a prehlbovať ho opakovaním záberu považuje navrhovateľka za nemožné. Touto argumentáciou spochybňuje uloženie pokuty, resp. jej výšku z hľadiska trvania príspevku. Obrazová ukážka utýraného psa, vzhľadom na to, že bola vyrastrovaná, neumožňovala zreteľne rozpoznať dôsledok (výsledok) konania tyrana.

Navrhovateľka uviedla, že sa nestotožnila so záverom odporkyne, podľa ktorého by recipient pochopil informáciu aj bez obrazových záznamov, pretože reportáž, ktorej základom je obraz, by stratila celkovú spravodajskú hodnotu. Strohé odvysielanie údajov, že niekto utýral psa, stráca sledovanú výpovednú hodnotu a to sa prieči základným spravodajským zásadám a postupom. Odvysielaním príspevku vysielateľka nezamýšľala vyvolať efekt zaujatia pozornosti a zvyšovania napätia deja, ale zamerala sa iba na zobrazenie konania tyrana. S poukazom na predmet spracovania reportáže sa navrhovateľke zobrazenie utýrania zvieratá zvoleným spôsobom javí ako adekvátne, aj vzhľadom na skutočnosť, že moderátorka pred odvysielaním reportáže upozornila, že nasledujúci príspevok je nevhodný pre deti. Aj napriek tomu, že reportáž obsahovala naturalistický materiál, nemohla narušiť psychický a morálny vývoj dieťaťa. Celá reportáž bola koncipovaná s cieľom pôsobiť výchovne a preventívne na mladých ľudí, ukázať im správanie a konanie iných ľudí, ktorí bez dôvodu týrajú zvieratá a neštítia sa to nafilmovať a umiestiť na internet.

S poukazom na uvedené navrhovateľka je názoru, že napadnuté rozhodnutie neposkytuje dostatočne presvedčivý podklad pre výrok rozhodnutia a v tejto časti nemá rozhodnutie odporkyne orientačný charakter ohľadne preskúmania otázky, čím konkrétne mal vysielateľ ohroziť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých. Podľa navrhovateľky správny orgán na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj

k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, na základe ktorých vydal nezákonné a vecne nesprávne rozhodnutie.

Na základe vyššie uvedených dôvodov navrhovateľka žiadala, aby Najvyšší súd SR zrušil rozhodnutie odporkyne č. RP/23/2008 zo dňa 20.05.2008.

K podanému opravnému prostriedku sa písomne vyjadrila odporkyňa, uvádzajúc, že argumenty navrhovateľky o nemožnosti spôsobenia šoku opakovaním záberov v danom príspevku považuje za nezmyselný. Obrazový príspevok predovšetkým z dôvodu viacnásobného opakovania záberov v pomerne krátkom odstupe boli použité vo väčšom rozsahu ako je rozsah nevyhnutý pre pochopenie informácie a tieto zábery boli použité samoučelne za účelom šokovať. Skutočnosť, či samotné zopakovanie záberov je schopné spôsobiť šok, je irelevantná vo vzťahu k povinnosti ustanovenej v § 20 ods. 1 zák.č. 308/2000 Z.z. Relevantný je iba fakt, že zobrazenie násillia bolo neodôvodnené a nepodstatné, pre pochopenie samotnej informácie, pričom z § 20 ods. 1 cit. zák. vyplýva vysielateľke povinnosť zabezpečiť, aby sa nevysielali programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré môžu narušiť fyzický, psychický, alebo morálny vývin maloletých, najmä také, ktoré obsahujú, okrem iného, hrubé neodôvodnené násillie. Z obrazovej ako aj zvukovej zložky komunikátu bol následok konania jednoznačne rozpoznateľný, preto odporkyňa nesúhlasí s tvrdením navrhovateľky, že dôsledky konania tyrana neboli z dôvodu vyrastovania zreteľne rozpoznateľné, práve naopak. Násillný akt (úder bližšie nešpecifikovaným predmetom) bol z odvysielaných záberov dostatočne rozoznateľný, pričom boli rozoznateľné aj následky útoku. V danom prípade sa násillný obsah príspevku dostal neopodstatnene do popredia a jediným zmyslom odvysielania týchto záberov bolo šokovať divákov. Odporkyňa nepopiera, že násillný skutok bol v predmetnom príspevku prezentovaný ako niečo negatívne a odsúdenia hodné. Samotné informovanie o násillnom čine, resp. použitie obrazového záznamu v programe ešte nemá za následok priamu kvalifikáciu programu ako spôsobilého vyvolať následok predpokladaný v § 20 ods. 1 zák.č. 308/200 Z.z.

Je vecou správnej úvahy odporkyne, aby posúdila, či program, ktorý obsahuje zábery ako posudzovaný príspevok, je v programe skutočne spôsobilý vyvolať už zmieňovaný následok. Použijúc zásady správnej úvahy dospela odporkyňa k záveru, že v tomto prípade zábery zobrazujúce drastické zabitie psa možno považovať za hrubé, neodôvodnené násillie v podobe a množstve, v akej boli odvysielané, sú obsahom, ktorý je spôsobilý narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých. Sledovanie výjavov s prvkami násillia, či brutality v detskom

veku môže významne zvyšovať sklon k agresivite a citovej otupenosti v dospelom veku, bezcitnosti voči násiliu či primitivizácii emočných vzťahov. Odporkyňa s poukazom na uvedené zdôraznila, že je nevyhnuté vo zvýšenej miere dbať na spracovanie spravodajských príspevkov, predmetom ktorých sú nežiaduce či negatívne spoločenské javy a to z hľadiska použitých obrazov, ktoré maloletí vnímajú najintenzívnejšie. Skutočnosť, že v príspevku odzneli odsudzujúce vyhlásenia, nezbavuje navrhovateľku zodpovednosti za odvysielanie audiovizuálnych obsahov, ktoré sú spôsobilé vyvolať následok predpokladaný v § 20 ods. 1 zák.č. 308/2000 Z.z. Program Noviny je univerzálnym programom, čo znamená, že nie je primárne určený maloletým, ale musí byť vhodný pre celú skupinu maloletých, upozornenie moderátorky, odvysielané na úvod príspevku nemožno posudzovať ako exkulpačný dôvod v prípade porušenia § 20 ods. 1 zák.č. 308/2000 Z.z.

S poukazom na uvedené odporkyňa navrhla, aby Najvyšší súd SR rozhodnutie č. RP/23/2008 zo dňa 20.05.2008 potvrdil.

Najvyšší súd SR ako súd vecne príslušný na rozhodnutie o opravnom prostriedku podľa § 64 ods. 5 zák.č. 308/2000 Z.z. preskúmal vec v rozsahu námietok navrhovateľky uvedených v opravnom prostriedku a to na pojednávaní v súlade s 250q ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) a dospel k záveru, že námietky navrhovateľky obsiahnuté v opravnom prostriedku nie sú dôvodné.

Podľa § 20 ods. 1 zák.č. 308/2000 Z.z. je vysielateľ povinný zabezpečiť, aby sa nevysielali programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, najmä také, ktoré obsahujú pornografiu, alebo hrubé neodôvodnené násilie.

Podľa § 67 ods. 5 písm. c/ zák.č. 308/2000 Z.z. rada uloží pokutu vysielateľovi televíznej programovej služby od 100 000 Sk do 5 000 000 Sk, ak vysielala programy a iné časti programovej služby, ktorých obsah je v rozpore s povinnosťou podľa § 20 ods. 1.

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu č. 24-PgO/O-428/2008 ako aj z vyjadrení účastníkov konania, rovnako zo samotného rozhodnutia vyplýva, že odporkyňa dňa 05.11.2007 o cca 19.30 hod. odvysielala v rámci programu Noviny príspevok „Odhalili tyrana vlčiaka“, ktorý mohol narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých z dôvodu, že obsahom

príspevku boli aj také obrazové obsahy, ktorých obsahom bolo hrubé a neodôvodnené násilie voči zvierat'u. Uvedeným zobrazeniam bolo v rámci príspevku venovaných cca 37 sekúnd vysielacieho času, pričom zábery boli odvysielané opakovane, spolu 5-krát. Celková dĺžka príspevku predstavovala 95 sekúnd. Po úvode moderátorky a jej upozornení, že zábery nie sú vhodné pre deti, bol odvysielaný príspevok začínajúci úvodnými slovami redaktorky, pričom zároveň na obrazovke boli odvysielané zábery na psa sediaceho na zemi, ktorý padne v dôsledku úderu dlhým predmetom po hlave. Pes leží na zemi, hlasne kňučí a nekoordinovane pohybuje najmä zadnou časťou tela. Oblasť jeho hlavy je vyrastrovaná. Je počuť autentický zvuk jeho hlasného kňučania. Do obrazu vchádza muž, je zobrazený odzadu, približne od lopatiek po kolená. Muž sa rozkročmo postaví k psovi tak, že mu prekrýva hlavu, zaženie sa a udrie psa. To, že ho udrie, nie je zreteľne vidieť, lebo predmet, ktorým psa udiera, ani hlava psa, nie sú dobre viditeľné, jednak kvôli telu muža aj kvôli kvalite záznamu. Záber sa pohybuje, na okamih je v ňom vyrastrovaná hlava psa, potom muž zobrazený zozadu. Nasleduje záber z boku ako muž opäť udrie tyčou psa po hlave. Oblasť hlavy je vyrastrovaná. Po tomto údere pes stíchne. Pes je v zábere ako leží na zemi. Oblasť jeho hlavy je vyrastrovaná. Muž sa napokon vystrie a stojí rovno. Počas týchto záberov je v pravom hornom rohu označené: Amatérske zábery. Nasledovali zábery krajiny, ďalej hrané zábery, v ktorých je vidieť nohy a ruky nejakej osoby ako drevenou palicou udiera o zem. Záber na psa ležiaceho na zemi. Oblasť hlavy má vyrastrovanú. Muž sa napokon vystrie a stojí rovno. Ďalej nasledujú zábery na psa ležiaceho na zemi, vrch hlavy má vyrastrovaný. V ďalšom zábere opäť ležiaci pes v zábere a aj muž. Muž je zobrazený zozadu, ako stojí otočený smerom k nehybnému psovi. Je počuť mužský hlas ako hovorí nasledovné: „Daj mu ešte jednu ... (vypípané)“ Nasleduje vstup redaktorky a v obraze sú hrané zábery, ktoré boli už odvysielané. Nasleduje vyjadrenie matky Mira, ktorá má vyrastrovanú tvár, a vyjadrenia ženy, starej matky, komentáre redaktorky, dievčaťa, redaktorky a kapitánky Mgr. J. B. hovorkyne KR PZ Ž.. Počas slov redaktorky a hovorkyne KR PZ Ž. opäť bežali na obrazovke už odvysielané a vyššie popísané zábery. Obsahom predmetného obrazového príspevku bolo aj amatérske video nahraté cez mobilný telefón, zachytávajúce týranie a usmrtenie psa.

V zmysle ustálenej judikatúry Najvyšší súd SR preskúmava, či rozhodnutie odporkyne nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom, či jej zábery zodpovedajú zásadám logického myslenia a či podklady pre takýto úsudok boli zistené úplne a riadnym procesným postupom. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dospel v tomto prípade k záveru, že preskúmaným rozhodnutím, ktoré odporkyňa vydala na základe zákonom povoleného

správneho uváženia podľa § 245 ods. 2 OSP nedošlo k porušeniu zákona. Záver odporkyne, že príspevok „Odhalili tyrana vlčiaka“, ktorý bol odvysielaný v rámci programu Noviny dňa 05.11.2007 so začiatkom o 19.30 hod., obsahoval také obrazové zábery, ktoré mimoriadne brutálne zobrazili násilie voči zvieratú. Použité zábery trvali cca 37 sekúnd vysielacieho času, boli viackrát zopakované, pričom ich nebolo potrebné odprezentovať v takom rozsahu, v akom ich odvysielala vysielateľka. Rozsah záberov zobrazujúcich násilie bol neúmerne vysoký a neadekvátny, násilný obsah bol neopodstatnene zvýrazňovaný, pričom divák by pochopil informáciu aj bez obrazových záznamov. V danom prípade sa násilný obsah príspevku dostal do popredia, čo nemohlo podporiť informačnú hodnotu prezentovanej správy a jej odvysielanie bolo preto nadbytočné, resp. neopodstatnené. Z uvedených dôvodov, keďže príspevok zobrazoval násilie, ktoré bolo neodôvodnené a neopodstatnené pre pochopenie samotnej informácie, vysielateľka porušila povinnosť vyplývajúcu z ust. § 20 ods. 1 zák.č. 308/2000 Z.z., keďže odvysielala program, ktorý mohol narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých.

Z obsahu rozhodnutia odporkyne vyplynulo, že pri určovaní výšky pokuty za porušenie uvedenej povinnosti vzala do úvahy závažnosť správneho deliktu, rozsah a dosah vysielania, trvanie správneho deliktu, ako aj mieru zavinenia. Všetky uvedené kritériá riadne zdôvodnila. Samotnú výšku uloženej pokuty navrhovateľka v oprávnom prostriedku nenamietala. Rozhodnutie odporkyne bolo bez formálnych a logických nedostatkov, riadne odôvodnené, vychádzalo z dostatočne zisteného skutkového stavu a vzhľadom k tomu Najvyšší súd SR potvrdil rozhodnutie odporkyne ako vecne správne podľa § 250q ods. 2 OSP.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že nepriznal náhradu trov konania navrhovateľke, keďže nemala úspech v konaní.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 18. septembra 2008

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Alena Augustiňáková